

Helsetjenester

Hovedutvalg for helse og omsorg (HHO) 22.11.23

Kommunalsjef Helsetjenester Madli Indseth

Demografi, levekår og helsetilstand

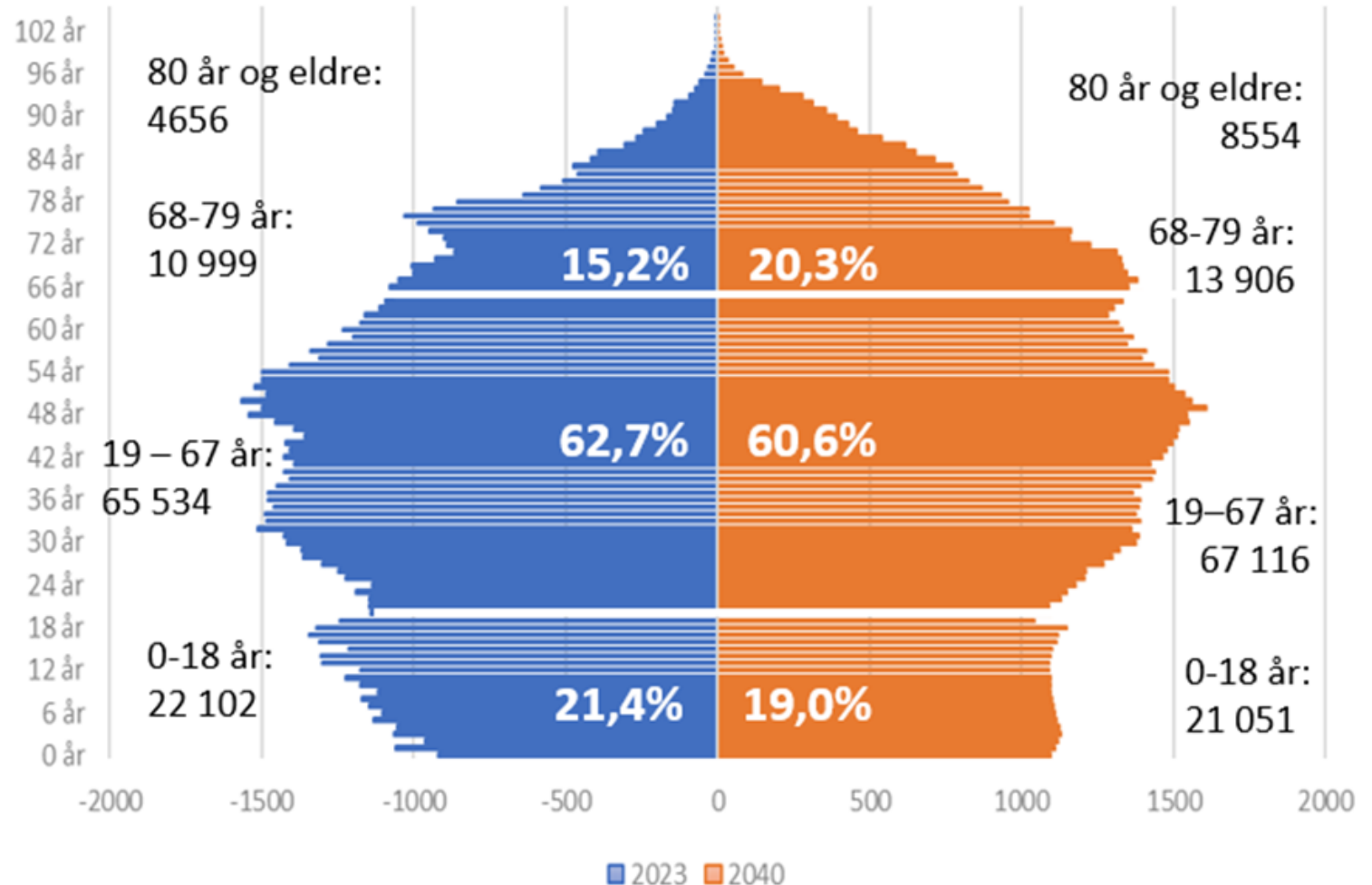
- Vi blir stadig flere eldre
- Vi holder oss friskere lenger, men likevel flere som potensielt vil ha behov for oppfølging fra kommunen
- Flere med demens
- Mange i yrkesaktiv alder står utenfor arbeidslivet – utfordrer økonomi, utenforskap, bidrag til bærekraft

Drammen kommune spesielt:

- Sosioøkonomisk status/levekår
- Mennesker med innvandrerbakgrunn
- Helserelatert adferd, levevaner
- Psykiske helseplager og lidelser
- Brukervekst mennesker med nedsatt funksjonsevne

Antall i arbeidsfør alder per antall eldre reduseres*

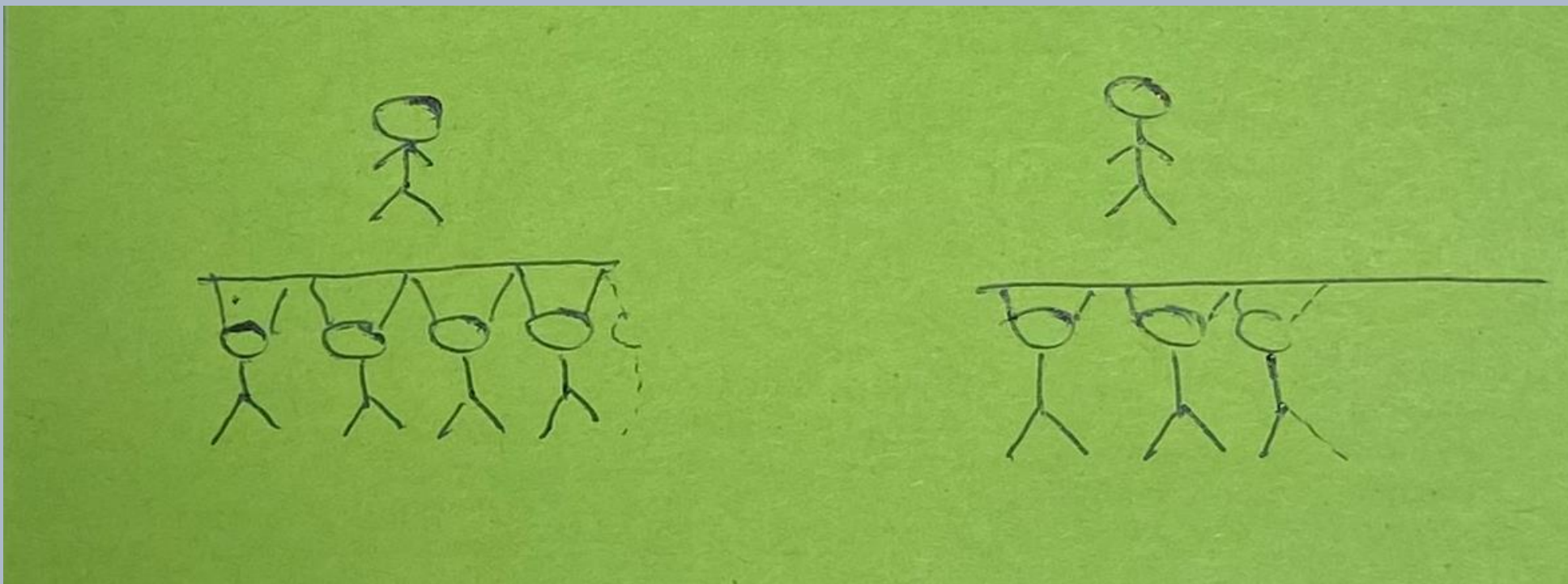
Befolkningens alderssammensetning per 1.1.2023 og framskrevet 2040 (SSB MMMM fra 5. juli 2022)

Bærekraft

- antall pensjonister 68 år + / antall i yrkesaktiv alder 19-67 år i Drammen kommune 2023 og 2040

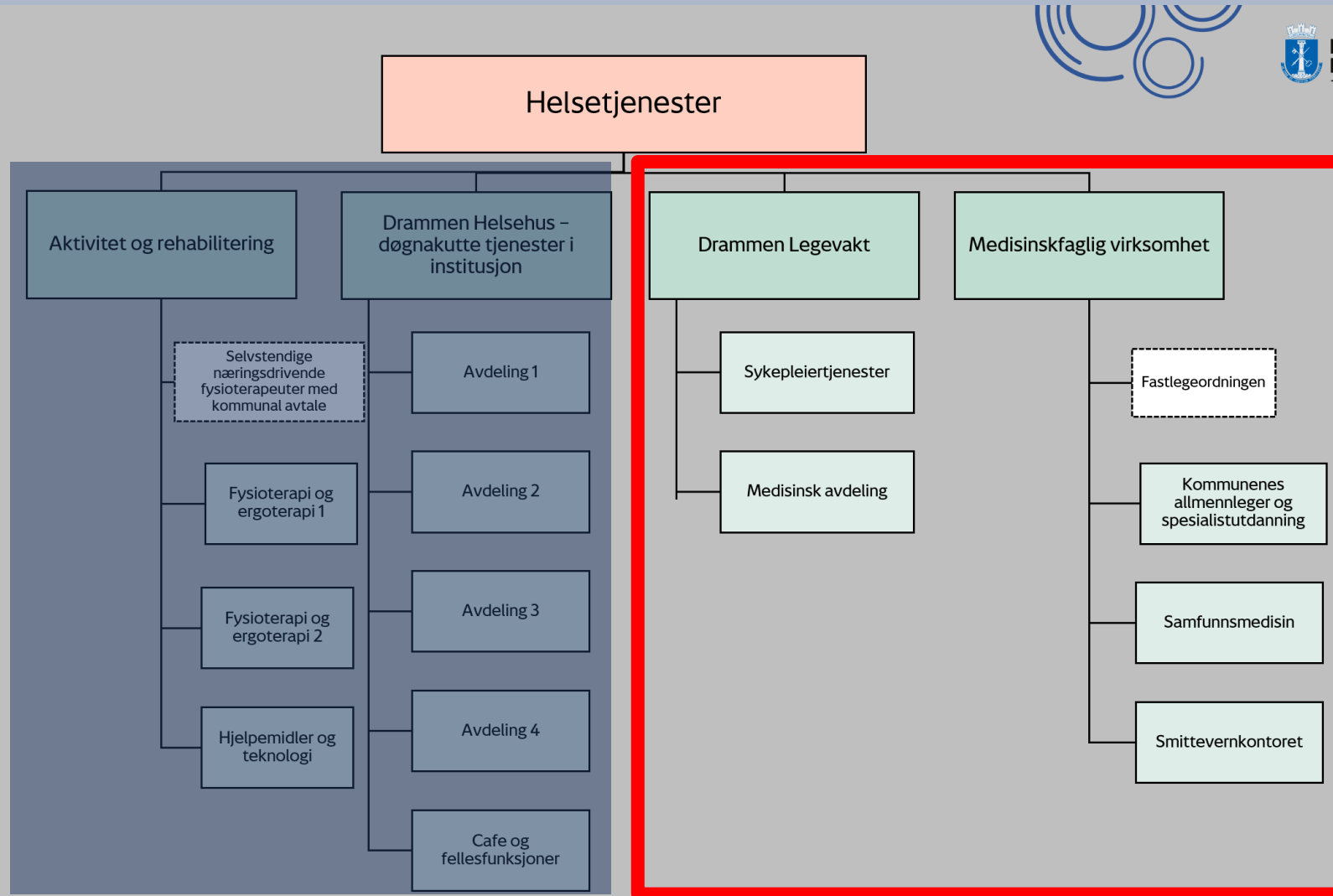
Behov for dreining av helse- og omsorgstjenestene

- hvordan sikre bærekraftige tjenester - sosial bærekraft og økonomisk bærekraft

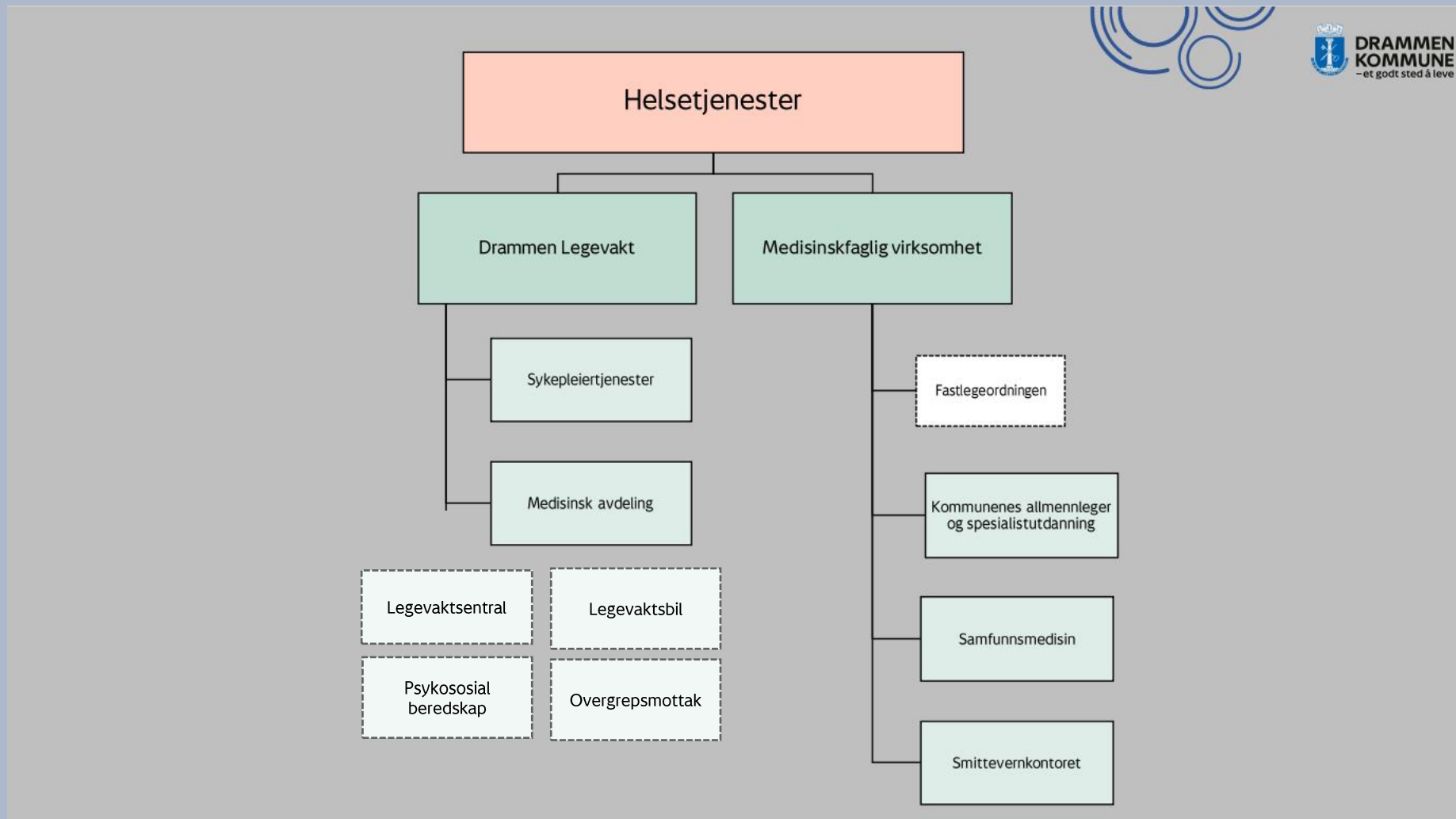

- Økende antall innbyggere som potensielt vil ha behov for helse og omsorgstjenester
- Mangel på helsepersonell
- Trang kommuneøkonomi
- Behov for dreining av tjenestene for å sikre bærekraft
 - Kan flere delta i arbeid og aktivitet?
 - Hvordan kan flere bo trygt hjemme (lenger)?
 - Kan innbygger (pårørende) gjøre mer selv? Forventningsavklaring.
 - Mer forebygging – skal vi ha mer tidlig innsats? Hvordan sikrer vi at vi får det til å lønne seg?
 - Høyere andel på lavterskeltilbud kontra vedtak?
 - Høyere andel som får gruppetilbud kontra én til én oppfølging
 - Hjelpemidler (**digitale**) som erstatter / utsetter behov for tjenester
 - Rett bruk av kompetanse - justering av hvilke helsepersonellgrupper som gjør hva og økt bruk av heltid
 - Samarbeid mellom tjenestene for å unngå dobbeltarbeid - "jobbe smartere"
 - Samarbeid på tvers av tjenestenivåene – samhandling med sykehus, inkl. Helseparken
 - Helsetjenester som sentral bidragsyter for effektive og riktige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet

Organiseringen av programområde 04 / kommunalsjefområde Helsetjenester

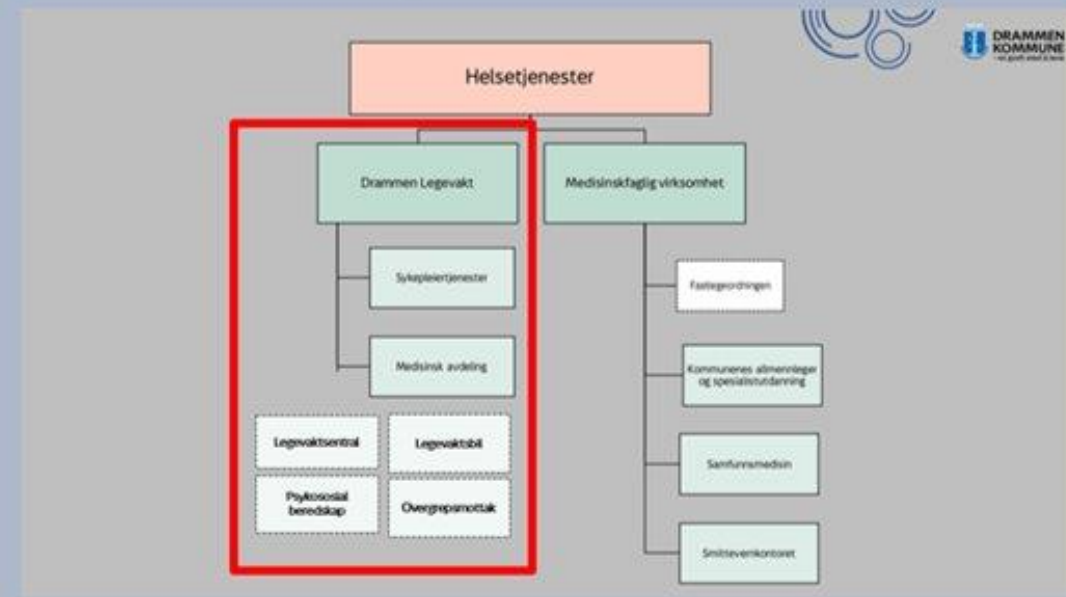

Helsetjenester per 2023

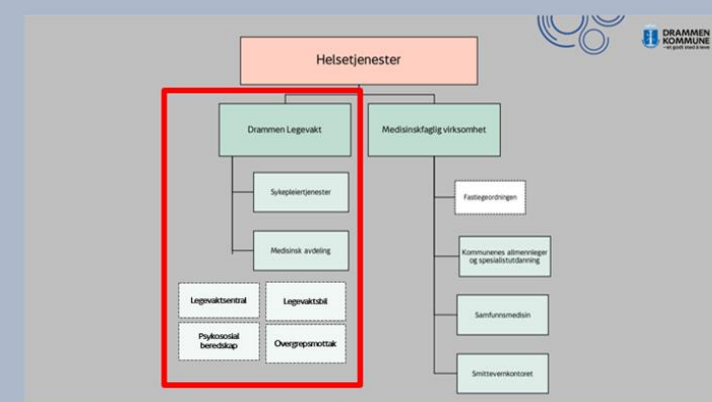
Drammen legevakt

- Drammen legevakt er sjettede største legevakt i landet
 - Nedslagsfelt 144 000 innbyggere
 - Vertskommune for Lier og nordre del av Holmestrand
 - Forholder seg til fastlegeordning i tre kommuner
 - Storbylegevakt
 - Rus og psykiatri
 - Innvandring, kulturer, språk
- Kjennetegn ved legevaktsdrift
 - 24/7-tjeneste - økt aktivitet utenom ordinær arbeidstid
 - Vurderinger med store konsekvenser og kort tid til vurdering - god kompetanse er avgjørende
 - Liten eller ingen påvirkningsmulighet på pasientpågang
 - Ukjente pasienter, kort tid på å skape tillit
 - Fravær må i stor grad erstattet med vikar / overtid for å sikre forsvarlige og gode nok tjenester og et akseptabelt arbeidsmiljø

Drammen legevakt

- Legevaktstasjon
 - Allmennlegevakt med skadelegevakt og legevakt for psykisk helse og rus
 - Øyeblikkelig hjelp primært, men legevakten er også sikkerhetsnett for de som ikke har allmennlegetjenester tilgjengelig i kommunen
 - Helsemessig beredskap
- Legevaktssentral
 - Besvarer telefonen
- Legevaktbil
 - Sykebesøk med bil bemannet av lege og sykepleier
- Psykososial beredskap
 - Psykososial beredskap og psykososialt kriseteam
 - Sosial vaktjeneste
- Overgrepsmottak
 - For hele Vestre Vikens nedslagsfelt -over ½ million innbyggere

Drammen legevakt - aktivitet

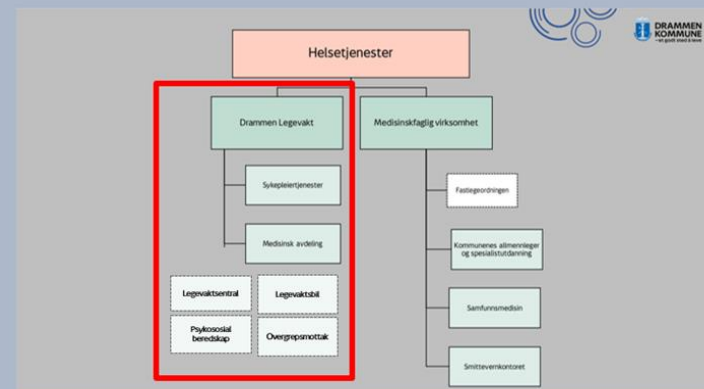
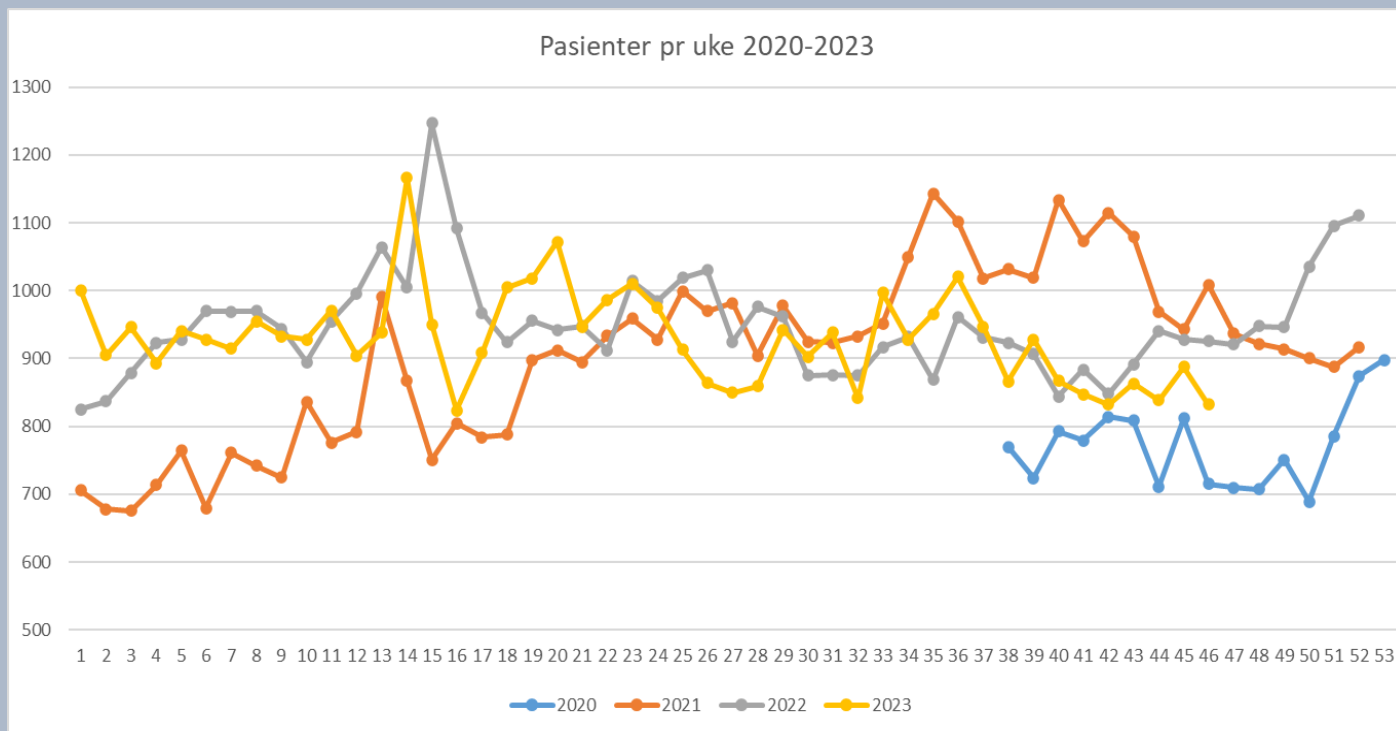
Antall konsultasjoner:

906 konsultasjoner per uke i 2021 (129/døgn)

951 konsultasjoner per uke 2022 (136/døgn)

931 konsultasjoner per uke hittil i 2023 (129/døgn)*

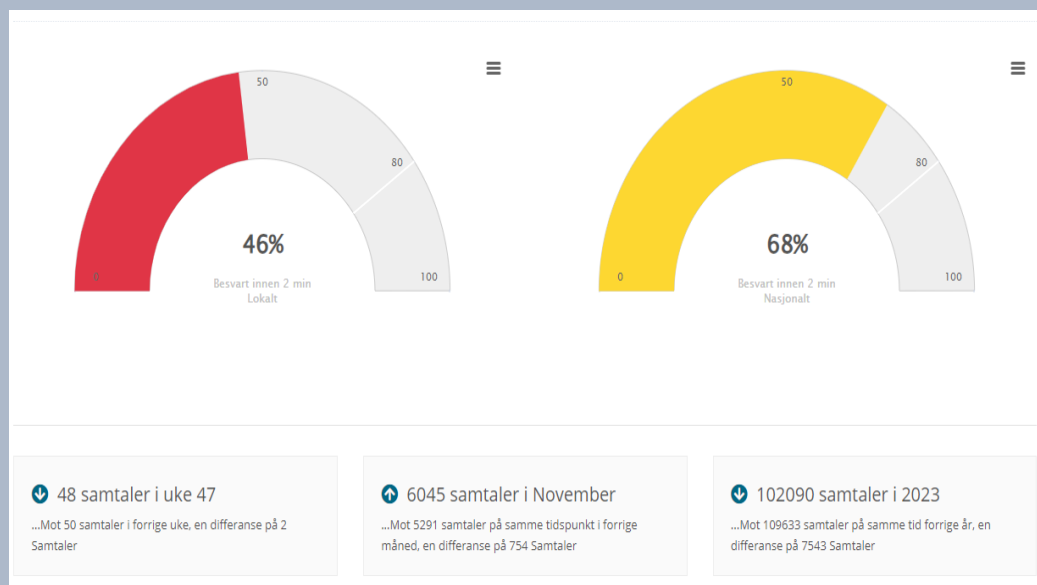
*(julehøytid påvirker totalen)

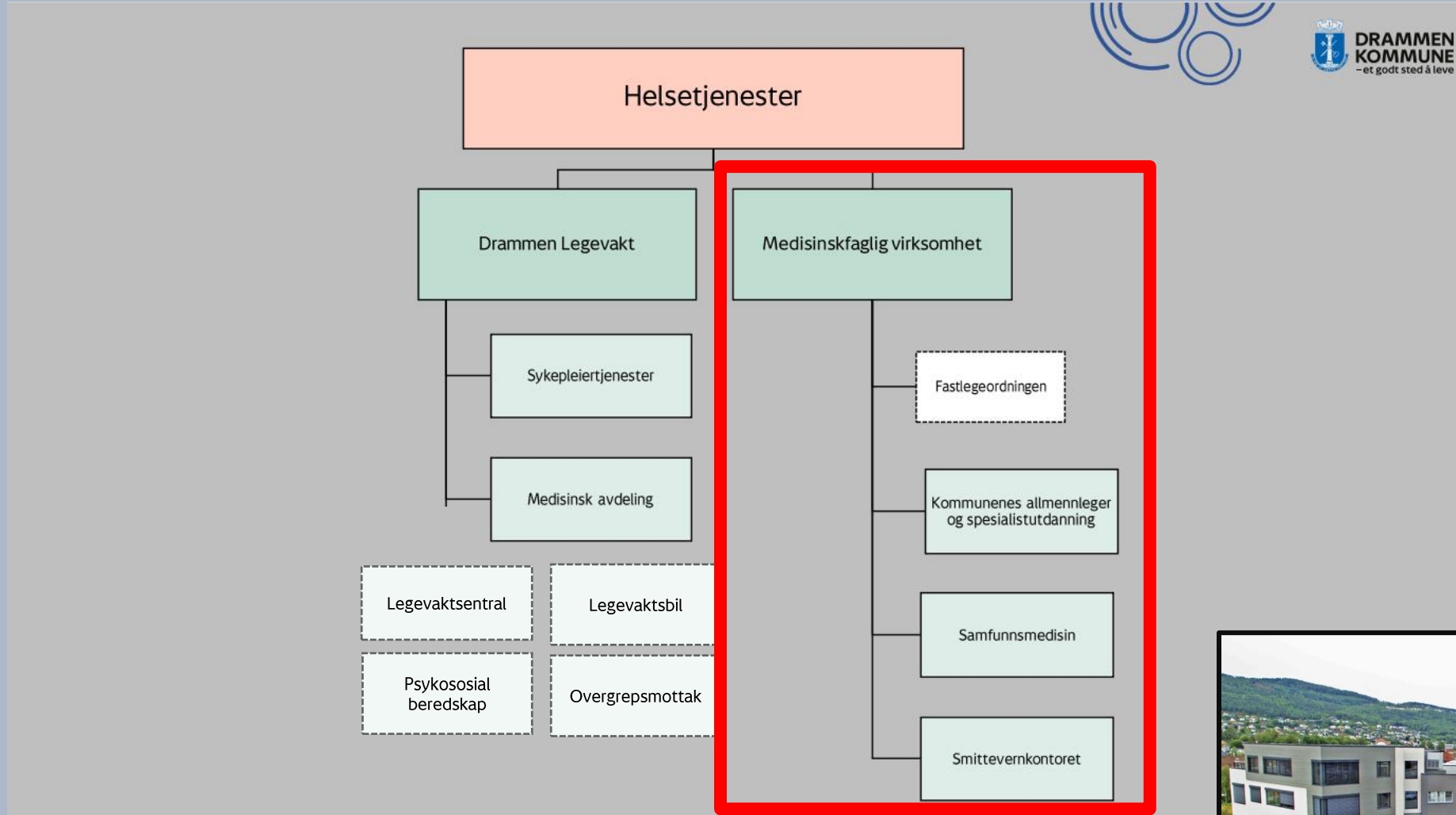
Legevaktssentralen:

Antall telefonsamtaler hittil i 2023: 315/døgn

Forskriftskrav legevaktssentralen: 80% besvart innen 2 min
 Drammen legevakt ligger på omkring 40-50 i svarprosent innen 2 minutter

Medisinskfaglig virksomhet

Fastleger

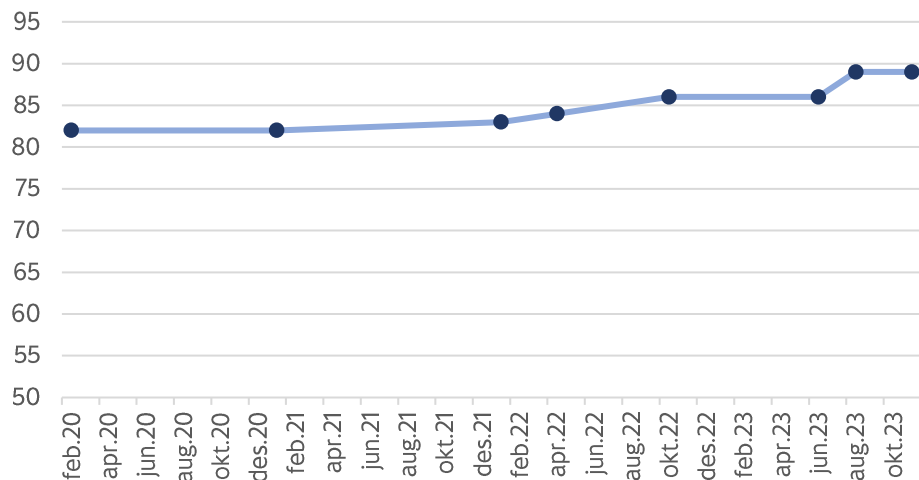
- 89 fastlegehjemler
- 24 legesentre
 - 2 Svelvik – totalt 5 hjemler
 - 3 Mjøndalen/Krokstadelva – totalt 11 hjemler
 - 4 Solbergelva/Åssiden – totalt 17 hjemler
 - 1 Gulskogen – 3 hjemler
 - 1 Fjell – 4 hjemler
 - 1 Åskollen – 4 hjemler
 - 3 Konnerud – 10 hjemler
 - 9 Sentrum – 35 hjemler

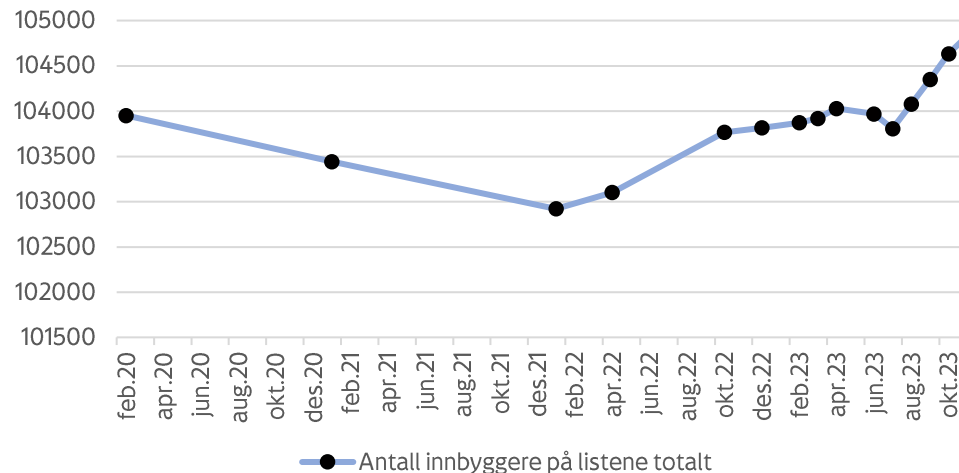
Status kapasitet i fastlegetjenesten

Drammen kommune per 1. november 2023

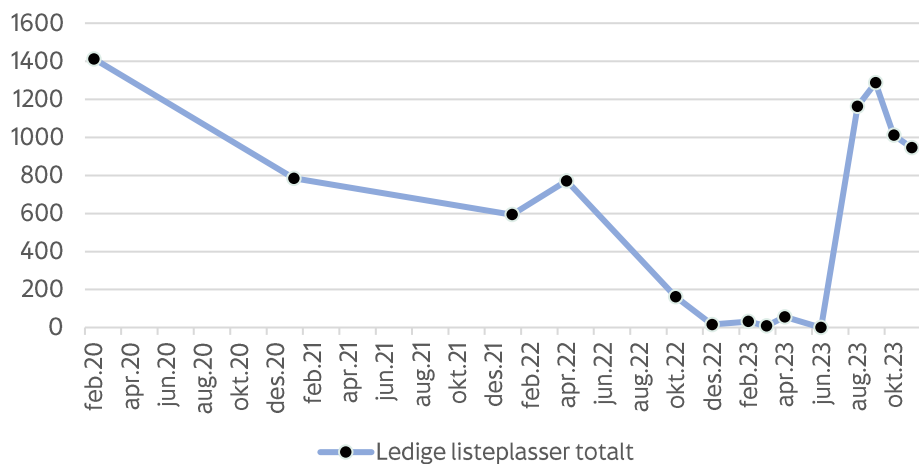
Antall fastlegelister

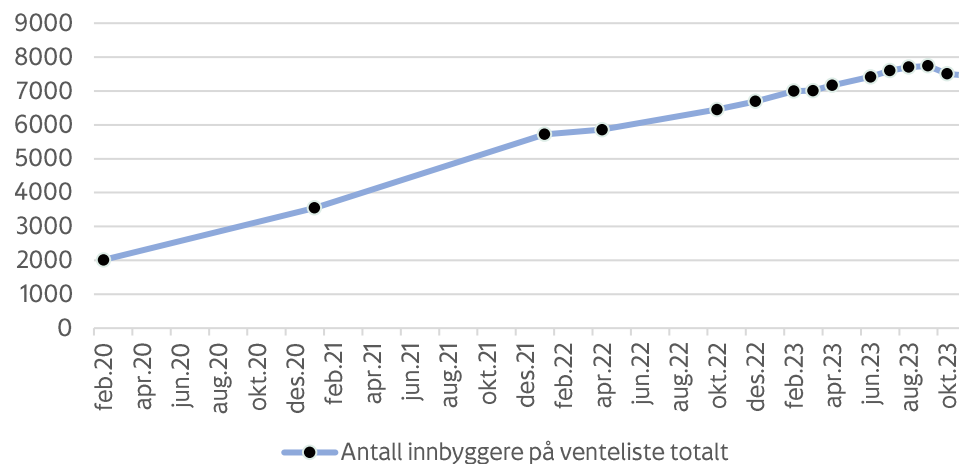
Antall innbyggere på listene totalt

Ledige listeplasser totalt

Antall innbyggere på venteliste totalt

Fire kommunale fastlegehjemler ble opprettet i 2022

Et nytt legesenter åpnet i august, med 3 nye fastlegelister og 2000 nye listeplasser

Store utfordringer med fastlegerekruttering

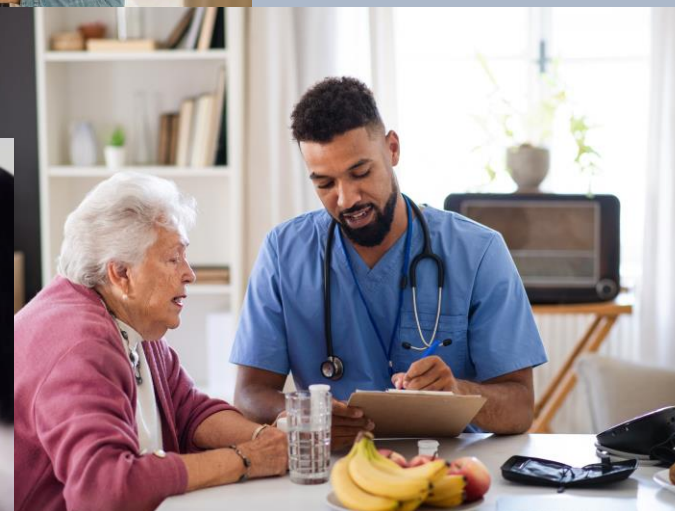
- 10 rekrutteringsprosesser i 2023
- 4 ubesatte hjemler
 - Svelvik Helsecenter (6. utlysning)
 - Svelvikstrømmen Helsecenter (2. utlysning)
 - Eiker legekantor
 - Nullhjemmel fra før sommeren
 - Eksisterende hjemmel etter sommeren, 2 utlysninger
 - Torget Helsecenter
- Rekruttering av vikarer er en utfordring, særlig i Svelvik

Kommunens allmennleger og spesialistutdanning

- Leverer legetjenester til:
- 11 sykehjem, inkl. Drammen helsehus
- 6 helsestasjoner
- 2 helsestasjoner for ungdom (HFU)
- migrasjonslege
- 4 kommunalt ansatte fastleger

Spesialistutdanning av leger

- Kommunalt ansatte
- Næringsdrivende

- Omkring 50 leger under spesialisering i allmennmedisin
- 5 leger under spesialisering i samfunnsmedisin

- Drammen helsehus er godkjent på nivå med sykehus i spesialiseringsløpet i allmennmedisin

Utfordringer og muligheter - legetjenester

- Legetjenester som sentral bidragsyter for effektive og riktige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet
- Samarbeid mellom legetjenestene og øvrige helse- og omsorgstjenester
- Samarbeid på tvers av tjenestenivåene – samhandling med sykehus
- Hvordan sikre bærekraftige legetjenester?
 - Fastlegetjenester til alle innbyggere – og valgfrihet
 - Legevaktstjenester tilgjengelig for alle, men ikke for alle problemstillinger
 - Legevaktbilens rolle for å sikre at innbyggerne kan bo trygt hjemme
 - Legetjenester til hjemmeboende med heldøgns omsorg
 - Samarbeid med sykehuset om de skrøpeligste eldre
 - Hvilke oppgaver kan utføres av annet helsepersonell?

Utfordringer og muligheter - legetjenester

Hva gjør vi:

- kvalitetsarbeid
- rekruttering
- strømlinjeformet spesialisering
- avlastning av fastlegene
- prosjekt sammen med sykehuset
- gjennomgang av arbeidsflyt i legevakten

- Legetjenester som sentral bidragsyter for effektive og riktige helse- og omsorgstjenester av god kvalitet
- Samarbeid mellom legetjenestene og øvrige helse- og omsorgstjenester
- Samarbeid på tvers av tjenestenivåene – samhandling med sykehus

Hvordan sikre bærekraftige legetjenester?

- Fastlegetjenester til alle innbyggere – og valgfrihet
- Legevaktstjenester tilgjengelig for alle, men ikke for alle problemstillinger
- Legevaktbilens rolle for å sikre at innbyggerne kan bo trygt hjemme
- Legetjenester til hjemmeboende med heldøgns omsorg
- Samarbeid med sykehuset om de skrøpeligste eldre
- Hvilke oppgaver kan utføres av annet helsepersonell?

Samfunnsmedisin

- Kommuneovergripende oppgaver
- Rådgivning inn mot kommunens ulike virksomheter - både helsetjenester og andre
- Kommunefarmasøyt - bidrar til kvalitetssikring av legemiddelhåndtering i alle kommunens virksomheter
- Miljørettet helsevern - tilsyn med barnas og elevenes miljø i skole og barnehager, luftkvalitet, støy, badevannskvalitet
- Kommuneoverlegene og samfunnsmedisinerne*

Kommuneoverlegene og samfunnsmedisinere

Kommunens medisinskfaglige rådgiver på alle kommunens områder

- Helseberedskap
- Psykisk helse og bekymringsmeldinger
- Smittevern
- Miljørettet helsevern
- Folkehelsearbeid
- Fastlegeadministrasjon
- Rådgivere for virksomhetene og i ulike prosjekter
- Kvalitetsarbeid
- Organisering av helsetjenester
- Samhandling med sykehuset og andre helsetjenester
- Kommuneoverlege har myndighet direkte i lovverket i hastesaker når det gjelder smittevern, miljørettet helsevern og innen psykisk helsevern

Utfordringer og muligheter – samfunnsmedisinsk arbeid

- Samfunnsmedisinsk rådgivning til kommunens ulike virksomheter og kommunens ledelse er helt avgjørende for å bidra til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet
- Dialog og samhandling med sykehus og andre helseaktører for å bidra til dreining av tjenester, effektivisering og tjenester på nye måter
- Bidra med overordnet blikk, bidra til samhandling, kvalitetsarbeid, etiske vurderinger og hensiktsmessige arbeidsmåter til det beste for innbyggeren
- I tillegg rådgivning innen folkehelse og hvordan legge til rette for god folkehelse også inn mot tjenester som ikke er helse- og omsorgstjenester
- Det foregår mye godt folkehelsearbeid mange steder i kommune - på områder som ikke er helsetjenester - sommerskole, gratis kjernetid i barnehage, samarbeid med frivillige lag og foreninger, tilrettelagte uteområder

Utfordringer og muligheter - samfunnsmedisinsk arbeid

Hva gjør vi:

-kommuneoverleger og
samfunnsmedisinere
bidrar inn på ulike arenaer
-Gode helsevalg - en
kanal for helseopplysning
til innbyggerne

- Samfunnsmedisinsk rådgivning til kommunens ulike virksomheter og kommunens ledelse er helt avgjørende for å bidra til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet
- Dialog og samhandling med sykehus og andre helseaktører for å bidra til dreining av tjenester, effektivisering og tjenester på nye måter
- Bidra med overordnet blikk, bidra til samhandling, kvalitetsarbeid, etiske vurderinger og hensiktsmessige arbeidsmåter til det beste for innbyggeren
- I tillegg rådgivning innen folkehelse og hvordan legge til rette for god folkehelse også inn mot tjenester som ikke er helse- og omsorgstjenester
- Det foregår mye godt folkehelsearbeid mange steder i kommune - på områder som ikke er helsetjenester - sommerskole, gratis kjernetid i barnehage, samarbeid med frivillige lag og foreninger, tilrettelagte uteområder

Smittevernkontoret

- Smittevernarbeid

- Tuberkulosekontroller, smittesporing og samarbeid med spesialisthelsetjenesten
- Infeksjonskontrollprogram – mal og veiledning til andre virksomheter i helse- og omsorgstjenestene
- Oppfølging og rådgivning i forhold til smittsomme sykdommer
- Vaksinerings av befolkningen
 - Koronavaksinerings*
 - Influensavaksinerings
 - Vaksinerings av risikogrupper/nærkontakter
 - Hjernehinnebetennelse
 - Hepatitt A + B

- Reisevaksinasjon

Koronavaksinasjon

- Smittevernkontoret organiserer koronavaksinering for hele kommunen
- Vaksinering i koronavaksinasjonssenteret i Thams gate
- 3 apotek som tar små mengder koronavaksinering
- Institusjoner vaksinerer sine beboere, noe hjemmevaksinering ved hjemmetjenesten
- I tillegg også russevaksinering med meningokokkvaksine og influensavaksinering av kommunalt ansatte i vaksinasjonssenteret i Thams gate i høst

Utfordringer og muligheter - smittevern

- Smittevernkontoret og smittevernoverlege har hatt en helt sentral rolle i pandemihåndteringen og har videreutviklet gode systemer for pandemihåndtering og massevaksinerings
- Videre smittevernarbeid inn mot kommunens virksomheter for å sikre beredskap ved en ny pandemi og ved mindre smittevernutbrudd
- Fortsatt viktig med koronavaksinerings og influensavaksinerings for å begrense antall som blir alvorlig syke og begrense press på helse- og omsorgstjenestene på sykehusene og i kommunen

Utfordringer og muligheter - smittevern

Hva gjør vi:

- gjennomarbeidet planverk
- vaksinasjonssenter
- nettverk av smittevernkontakter i virksomhetene

- Smittevernkontoret og smittevernoverlege har hatt en helt sentral rolle i pandemihåndteringen og har videreutviklet gode systemer for pandemihåndtering og massevaksinering
- Videre smittevernarbeid inn mot kommunens virksomheter for å sikre beredskap ved en ny pandemi og ved mindre smittevernutbrudd
- Fortsatt viktig med koronavaksinering og influensavaksinering for å begrense antall som blir alvorlig syke og begrense press på helse- og omsorgstjenestene på sykehusene og i kommunen

Smittevernkontoret: Migrasjonselhelse for voksne

- 2 faste stillinger og i 2023 3,7 midlertidige stillinger
- I 2023 0,7 midlertidig stilling for migrasjonslege
- Tuberkulosekontroll, tidlig helsekartlegging og 1. gangs helseundersøkelse av nyankomne til landet
- Fastlegeoppgaver for flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente til flyktninger
- Helsetjenester til flyktninger på asylmottak i kommunen
- Samarbeider tett med Flyktningtjenesten og Migra helsestasjon og koordinerer migrasjonselhelsearbeidet

Utfordringer og muligheter - migrasjonshelse

- Smittevernkontoret og migrasjonshelse for voksne som sentral bidragsyter for effektive og koordinerte helse- og omsorgstjenester av god kvalitet til kommunens migranter
- Samarbeid mellom de ulike migrasjonshelsetjenestene i kommunen og med øvrige aktører - koordineringsrolle
- Økt antall migranter har gitt behov for økte ressurser og har bidratt til videreutvikling av gode tjenester

Utfordringer og muligheter - migrasjonshelse

Hva gjør vi:

- koordinering av helsetjenestene til migranter
- økt kapasitet på migrasjons-helsepersonell

- Smittevernkontoret og migrasjonshelse for voksne som sentral bidragsyter for effektive og koordinerte helse- og omsorgstjenester av god kvalitet til kommunens migranter
- Samarbeid mellom de ulike migrasjonshelsetjenestene i kommunen og med øvrige aktører - koordineringsrolle
- Økt antall migranter har gitt behov for økte ressurser og har bidratt til videreutvikling av gode tjenester

**DRAMMEN
KOMMUNE**
- et godt sted å leve